

● Мыланна Вазат

Пагален шарналтышна

Пургыж тылзын 4-ше числаштыже журналист, писатель, радиопашаен, Марий АССР ден РСФСР-н тӱвыран сулло пашаенже Алексей Васильевич Тимофеевын шочмыжлан 90 ий темын. Мыланна тале писатель «Шем курныж» (1973 ий), «Койдымо фронт» (1986 ий), «Пароль: шем курныж» (посна ужашла дене 1992 ий-ысе «Ончыко» журналын 1-ше да 2-шо номерлаштыже савыкталтын), «Шолем» (1983 ий) произведенийлаже-Влак дене палыме.

Шочмо ялже – Волжский районысо Кукшэнгер ял. Писательын 85 ияш лӱмгечыжлан, вич ий ончыч, шочмо сурт пырдыжыштыже (Кукшэнгер урем, 28 номеран пӧрт) шарнымаш онгам сакеныт.

Тений 90 ияш лӱмгечыжлан шарнымаш она воктене пеледыш аршашым пыштеныт. Уремыште пургыж тылзе, но поро кумылан еным шарналтыме годым игечыжат левырак ыле. Вичкыж мардеж пуалме дене ош пушкыдо лум, лывыла пӧрдын, мландышке шыпак йоген. Марий сылнымутышто детектив жанрлан негызым пыштыше сылнымутчым аклен да пагален, палемдыме верыш, тудын шочмо сурт воктекше, родо-тукумжо, пошкудыжо, ял калык, Купсола тӱвыра пӧрт вуйлатыше Г.Н.Антонова, «Эмекково ял шотан илем» муниципал образований вуйлатыше А.А.Спиридонов, книгагудо пашаен-влак Л.В.Тараканцева, Г.В.Токмалаева погыненыт

ыле. Пеледыш аршашым пыштымеке, порын шарналтыме мутым Анатолий Александрович Спиридонов, тукум шӱжарже Любовь Ивановна Ускова, тукум пешкыже Нина Сергеевна Васильева ойлышт. Чынак, Алексей Васильевич илышым, шке шочмо ялысе калыкшым, йырваш улшо пӧртӱсым чот йӧратен. Илышыште тудо тыглай, пеш проста айдеме, поро кумылан, мыскарам йӧратыше, уста гармоньчо лийын. Йошкар-Олаште илен гынат, шочмо Кукшэнгер ялышкыже кенеж жапыште каныш кече годым пелашыже дене пырля толеден. Яльчик ер воктене, пӧртӱс лонгаште, каналташ йӧратеныт. Шочмо вершӧрысе пӧртӱсак тудлан илыш вийым пуэн, сыл-

нымут произведенийым возаш кумылан ден, пагалыме писатель лияш полшен.

Пеледыш аршашым пыштыме деч вара писательым шарныме мероприятий Купсола тӱвыра пӧртыштӧ умбакыже шуйныш. 14 шагатлан зал тич калык погынен. Тӱвыра пӧрт вуйлатыше Антонова Галина Николаевна ден верысе книгагудо пашаен-влак Любовь Владимировна ден Галина Викторовна писательлан пӧлеклалтше пайрем сценарийым да презентацийым ямдыленыт. Пайремым «Чевер кече» ансамбль сӧрастарыш, сылне муро дене ончышо-влакым куандарыш. Яндар йӱкан Ольга Горбунова мурж дене кумылым эшеат нӧлтале.

Сылнымутчын тукум шӱжарже Любовь Ускова

чӱчӱжын илышыж гыч поро шарнымаш дене палдарыш: «Чӱчӱ шочмо ялжым, шке калыкшым, родо-тукумжым йӧратен. Марий калыкын шочмо йылмыже – марий йылме, манын. Марий улына гын, шке шочмо йылмына дене мутланышаш улына. Марла ойлаш вожылшаш огынал манын, Алексей Васильевич пенгыдемден ойлен. Тиде ойжым мый эре ушыштем кучем. Писательын шӱжарже улмем дене чот кугешнем. Тудо мыйым шукылан туныктен, поро ойканашыжым эреак шукташ тыршем. Пайрем организатор-влаклан, погынышо-влаклан пеш кугу тау».

Тыгак Купсола школышто ончычсо марий йылмым да литературым туныктышо А.А.Степанова писатель дене школышто эртарыме

вашлиймаш-кас нерген каласкалыш. Алексей Васильевич тунемше-влаклан шке илыш-корныжо да сылнымут пашаже, йоча годсо да Купсола школышто тунеммыж нерген ойлен. Туныктышо да тунемше-влаклан «Койдымо фронт» книгажым автографше дене пӧлеклен коден.

А.В.Тимофеевын ӱмыржӧ кӱчык лийын. 64 ияш ош тӱня дене чеверласен, ыштышаш сомылжат шуко кодын. «Пароль: шем курныж» произведенийжат лектын шуэш ыле, докан. Пашаж да сылнымыут йогынышто сенымашке шумылан марий кундемна, Юлсер калыкна, ме, Купсола кундеммысе илыше-влак, тудын суапле пашажым шарнен илена.

А.СТЕПАНОВА,
Кукшэнгер ял.